Valtuusto 9.11.2026 § xx
Kunnanhallitus 2.11.2026 § xx

Selvitys valtuutettujen tekemistä aloitteista

HOLDno-2024–392, Valtuustoaloite - Pyöräedun käyttöön ottaminen Hollolan kunnan työntekijöille

Valtuutettu Vanhala-Selin on jättänyt 2024 valtuustoaloitteen, jossa pyydettiin selvittämään pyöräedun käyttöönottoa Hollolan kunnan henkilöstölle.

Asiaa on valmisteltu aktiivisesti siihen saakka, kunnes tuli tieto, että lainsäädäntö tulee pyöräedun osalta muuttumaan merkittävästi. Koska lainsäädännön muutoksen kautta pyöräedusta tuli voimakkaampi verotussubjekti, sen kannattavuus työssäkäyvän näkökulmasta laski merkittävästi.

Tässä keskeiset muutokset työntekijän näkökulmasta, 2025 alkaen:

Verovapaus poistuu uusista sopimuksista: Jos pyöräedun sopimus on tehty 24.4.2025 tai sen jälkeen, pyöräetu muuttuu kokonaan veronalaiseksi tuloksi vuoden 2026 alusta.

Vanhat sopimukset säilyvät: Ennen 24.4.2025 tehtyjen sopimusten veroetu (1200 €/vuosi asti) säilyy ennallaan.

Vaikutus kuukausikustannuksiin: Uusissa sopimuksissa pyörän arvo lisätään verotettaviin ansiotuloihin, mikä nostaa työntekijän kuukausikustannuksia verrattuna aiempaan verovapaaseen malliin.

Lainmuutoksen seurauksena kiinnostus pyöräetuun on laskenut merkittävästi ja markkinat ovat kutistuneet merkittävästi, verrattuna aloitteen jättämishetkeen. Kun lain muutos ja sen seuraukset ovat olleet nähtävillä, Konsernipalvelut on selvitetty pyöräedun vaikutusta uudessa tilanteessa. Selvityksessä ei ole tullut esille seikkoja, joiden pohjalta työnantajan kannattaa edistää juuri pyöräetua henkilöstön suuntaan.

Kunnanhallitus totesi 18.5.2026 § 155 vastauksena valtuustoaloitteeseen, aloitteen jättämisen jälkeen toteutuneen lainmuutoksen johtaneen tilanteeseen, jossa juuri pyöräedun edistäminen henkilöstöetuna ei ole kokonaisedun mukainen.

Kunnanhallitus lähettää vastauksensa valtuustolle tiedoksi, osana aloitekoostetta.

HOLDno-2025–877, Valtuustoaloite - Neljä vuosittaista uimaopetustuntia

Hollolan valtuustossa on jätetty 22.9.2025 Keskustan valtuustoaloite uimaopetuksesta, joka käsittelee neljää uimaopetustuntia jokaiselle 1.–6. luokkalaisille perusuimataidon vahvistamiseksi.
Perusopetuksen vastuualuepäälliköt ovat valmistelleet asiasta selvityksen.
Uimaopetus on osa opetussuunnitelman mukaista perusopetuksen liikunnanopetusta. Hollolassa sitä toteutetaan jo erityisen järjestelmällisesti vuosiluokilla 0–2, joilla järjestetään viisi uimaopetuskertaa lukuvuodessa. Muiden ikäluokkien osalta uimaopetus kuuluu liikunnan opetukseen opetussuunnitelman mukaisesti.
Aloitteessa esitetyn uimaopetuksen laajentamisen osalta on tarkasteltu seuraavia keskeisiä reunaehtoja:
<u>Uimahallivuorot:</u>
Käytettävissä olevat allasvuorot ovat rajalliset. Aloitteen toteuttaminen edellyttäisi arviolta noin 220 lisäuintivuoroa vuosittain sekä mahdollisesti lähikuntien uimahallien käyttöä.

Henkilöstö ja turvallisuus:
Uimaopetuksen merkittävä lisääminen edellyttäisi uimaopettajaresurssin vahvistamista. Tarve olisi noin yhden henkilötyövuoden lisäys, koska nykyisin opetuksesta vastaavat pääosin luokanopettajat ilman uinninopettajan kelpoisuutta.
Kustannukset:
Lisäresurssien kustannusvaikutukset koostuvat mm. uimaopettajan palkkauksesta (n. 45 000 €/vuosi sivukuluineen), kuljetuksista sekä mahdollisista muiden kuntien uimahallivuorojen ostoista.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta on kokouksessaan 20.5.2026 § 68 käsitellyt valtuustoaloitteen ja siihen laaditun vastauksen:
Kunnan käytettävissä olevat allasvuorot ovat rajalliset, eikä vuosittainen neljän tunnin uimaopetus kaikille 3.–6. luokille ole nykyisillä vuoroilla toteutettavissa.
Laajentaminen edellyttäisi noin 220 lisäuintivuoroa sekä mahdollisesti myös lähikuntien uimahallien käyttöä.
Uimaopetuksen laajentaminen edellyttää riittäviä opetus- ja valvontaresursseja. Käytännössä tämä merkitsisi yhden henkilötyövuoden lisäresursointia, koska nykyisellään opetuksesta vastaavat pääosin luokanopettajat, joilla ei useimmiten ole uinninopettajan kelpoisuutta.
Uimaopetuksen lisääminen kasvattaisi uimahallivuoroista, kuljetuksista, henkilöstöstä ja valvonnasta aiheutuvia kustannuksia. Uimaopettajan vuosikustannus on noin 45 000 euroa sivukuluineen, minkä lisäksi kustannuksia aiheutuisi kuljetuksista ja mahdollisista muiden kuntien uimahallivuoroista.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti hyväksyä ylläesitetyn vastauksen valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi. Vastaus toimitetaan edelleen kunnanhallitukselle tiedoksi.

Kunnanhallitus merkitsi 1.6.2026 § 183 sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan päätöksen sekä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi.
Kunnanhallitus lähettää vastauksensa valtuustolle tiedoksi, osana aloitekoostetta.

HOLDno-2025–878, Valtuustoaloite - Seniorikortin käyttöönotto Hollolassa

Keskustan valtuustoryhmä on 22.9.2025 jättänyt valtuustoaloitteen ilmaisen seniorikortin tarjoamisesta Hollolan kunnan vapaa- aikapalveluiden liikuntapalveluiden uimahallipalveluihin. Aloitteessa esitetään kymmeneen ilmaiseen käyntikertaan oikeuttavaa henkilökohtaista korttia kunnassa asuville senioreille. Ilmaiskäynnit koskisivat joko uimahallin allaspalveluita tai kuntosalin käyttöä, ja kortin haltija päättäisi itse, kumpaan palveluun käynnit kohdistetaan.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta on kokouksessaan 20.5.2026 § 70 käsitellyt valtuustoaloitteen seniorikortin käyttöönotosta Hollolan uimahallissa ja päättänyt siitä seuraavaa:

Uimahallin nykyinen hinnasto tarjoaa jo eläkeläisille merkittäviä alennuksia, ja palveluiden käyttö on säännöllisesti liikkuvalle yli 65- vuotiaalle kuntalaiselle edullista. Aloite on hyvinvoinnin ja toimintakyvyn tukemisen näkökulmasta perusteltu, mutta sen toteuttaminen vuonna 2026 aikana ei ole mahdollista nykyisellä talousarviolla. Mahdollisuudet kymmeneen ilmaiseen käyntikertaan oikeuttavaa seniorikorttiin tulee arvioida osana vuoden 2027 talousarvio valmistelua ja päättää siitä esimerkiksi määräaikaisena kokeiluna, joka tuottaisi tietoa kortin käytöstä.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää hyväksyä ylläesitetyn vastauksen valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi. Vastaus toimitetaan edelleen kunnanhallitukselle tiedoksi.

Kunnanhallitus merkitsi 1.6.2026 § 182 vastauksen tiedokseen ja toteaa asian osaltaan loppuun käsitellyksi.
Kunnanhallitus lähettää vastauksensa valtuustolle tiedoksi, osana aloitekoostetta.

HOLDno-2025–1093 Valtuustoaloite - Hollolan veto- ja pitovoiman kehittäminen

Valtuuston kokouksessa 8.12.2025 valtuutettu Kirvesoja jätti liitteen mukaisen valtuustoaloitteen koskien Hollolan veto- ja pitovoiman kehittämistä. Kokouksessaan 15.12.2025, kunnanhallitus lähetti aloitteeseen Konsernipalveluiden palvelualueelle valmisteltavaksi.

Veto- ja pitovoima ovat asioita, joihin vaikuttaa kunnan toiminnot kaikilla palvelualueilla. Siksi kunnanhallitus näki tarpeelliseksi pyytää valiokuntien lausunnot veto- ja pitovoiman kehittämisestä, kyseisen valiokunnan alaisessa toiminnassa ja näkökulmasta. Erityisesti valiokunnilta pyydettiin uusia tulokulmia ja toimenpidealoitteita, veto- ja pitovoiman kehittämiseksi.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsitteli lausuntoaan valiokunnan kokouksessa 15.4.2026 §50.

Lausunnossaan valiokunta teki seuraavia nostoja:

Vahva yhteys aloitteen sisällön ja valmisteilla olevan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman välillä.

Aloitteessa esimerkin omaisesti esitettyjen taloudellisten kannustimien osalta, valiokunta katsoi, että yksittäiset taloudelliset edut eivät ole välttämättä kestävä ratkaisu veto- ja pitovoiman vahvistamisessa. Lausunnossa todetaan, että näyttöä taloudellisten etujen käytöstä vaikuttavina tai pitkällä aikavälillä kestävinä keinoina veto- ja pitovoiman vahvistamiseksi ei ole. Lausunto toteaa myös, että yksittäiset taloudelliset edut ovat lyhytvaikutteisia eivätkä ratkaise niitä tekijöitä, jotka vaikuttavat perheiden arkisiin valintoihin pysyvällä tavalla. Taloudelliset etuudet kohdistuvat usein vain tiettyihin ikäryhmiin tai elämäntilanteisiin, eivätkä siten tue kuntalaisten yhdenvertaisuutta. Valiokunta katsoo, että kunnan taloudellisen kantokyvyn näkökulmasta on perusteltua kohdentaa resurssit ensisijaisesti peruspalvelujen laatuun ja saatavuuteen, ei määräaikaisiin kannustimiin.

Sivistys# ja hyvinvointipalvelujen osalta keskeiset veto- ja pitovoimatekijät liittyvät kuntalaisten perustarpeisiin eri elämänvaiheissa. Hyvinvointia tukevat palvelut vähentävät korjaavien palvelujen tarvetta ja lisäävät asukkaiden kokemaa turvallisuutta ja luottamusta. Lisäksi vetovoimaan vaikuttaa monipuoliset vapaa-ajan ja harrastamisen mahdollisuudet, mutta merkityksellistä ei ole yksittäisten palvelujen maksuttomuus, vaan kokonaisuuden laatu, saavutettavuus ja jatkuvuus.

Kunta, jossa asukkaat kokevat kuuluvansa yhteisöön ja voivat vaikuttaa, sitouttaa väestöä pitkäjänteisesti. Veto- ja pitovoimaa on tarkoituksenmukaisinta vahvistaa kehittämällä kokonaisvaltaisesti sivistys- ja hyvinvointipalvelujen laatua, saavutettavuutta ja ennakoitavuutta. Elinvoima rakentuu pitkäjänteisistä panostuksista peruspalveluihin, jotka vastaavat kuntalaisten todellisiin tarpeisiin ja tukevat hyvää arkea kaikissa elämänvaiheissa.

Valiokunta katsoo, että keskeisiä tekijöitä ovat laadukas varhaiskasvatus ja koulutus, kattavat peruspalvelut, hyvät liikenneyhteydet, sujuva kaavoitus sekä aktiivinen vapaa- ajan tarjonta ja turvallinen elinympäristö. Lausunnon lopussa todetaan, että Hollolassa varhaiskasvatuspaikan saa nopeasti ja usein huoltajan toivomalta alueelta. Meillä on terveet ja turvalliset oppimisympäristöt sekä laadukkaat oppimisen tuen palvelut. Meidän tulee kertoa enemmin palveluistamme ja kunnan tarjoamista mahdollisuuksista. Viestiminen ja sitä kautta Hollolan tunnettavuuden lisääminen voisi olla yksi tulevaisuuden veto- ja pitovoima. Tämä ei ole uusi toimenpide ja tätä kunnassa tehdään jo. Kunnan pito- ja vetovoiman lisääminen on pitkäkestoista työtä.

Elinvoimavaliokunta käsitteli lausuntoaan 28.4.2026 § 77. Lausuntonsa alussa, valiokunta laittoi merkille aloitteen yhtenevyyden vuonna 2022 kunnassa käsiteltyyn valtuustoaloitteeseen Lapsimyönteinen Hollola (HOLDno-2022–497).

Lausunnossaan elinvoimavaliokunta toteaa:

Kuntaan muuttavien asukkaiden asumisratkaisujen moninaisuus on lisääntynyt.

Kuntaan muuttavien lapsiperheille suunnattavan edun osalta lausunnossa todetaan, että lapsiperheille suunnattu mahdollinen etu olisi tarkoituksenmukaisempaa kohdistaa yleisesti kuntaan muuttamiseen kuin sitoa etua vain kunnan luovuttamille tonteille rakentamiseen.

Tonttien myynti- ja vuokrausehtojen osalta valiokunta katsoo, että hinnoittelu on valtuuston toimivaltaa. Alennuksien myöntäminen voi kääntyä itseään vastaan, asukkaiden tasapuolisen kohtelun näkökulmasta. Jos hinnoittelua käytetään kysynnän ohjaamiseen, tasapuolisuuden lisäksi tulee huomioida myös mm. maanhankinnan, kaavoittamisen ja infrarakentamisen kustannusten nousu, mikä kasvattaa kunnan tonttitarjonnan luomiseen liittyviä kustannuksia.
Valtuustoaloitteessa esitettiin lapsiperheille suunnatun alennuksen perustumista kuntaan muuttavaan alle 16- vuotiaaseen lapseen. Lapsimäärää ajatellen olisi yhtä tärkeää huomioida jo Hollolassa nykyisin asuvat lapsia saavat asukkaat sekä ne uudet kuntaan muuttavat asukkaat, jotka saisivat lapsia vasta kuntaan muuton jälkeen.
Koska tontinluovutus on lainsäädännöllä ohjattua, eikä luovutukseen kauppa- tai vuokrasopimuksen osalta voida liittää lainsäädännön ulkopuolisia asioita. Tonttimarkkinoinnin osalta lausunnossa todetaan, että vuoden 2026 markkinointisuunnitelma on käsitelty kunnanhallituksen kokouksessa 19.1.2026 § 7 Markkinointisuunnitelma 2026, jonka pohjalta kunta- ja tonttimarkkinointia toteutetaan tavoitteellisesti.
Valiokuntien lausuntojen yhteenvetona voidaan todeta, että asiakaskohtaiset räätälöidyt ratkaisut ovat veto- ja pitovoimaa lisääviä. Niiden tulee kuitenkin tuottaa laadukkaasti ja tasapuolisuuden näkökulmaa kunnioittavasti.
Kunnanhallitus totesi 18.5.2026 § 154 vastuksenaan valtuustoaloitteeseen, että asiakaskohtaiset räätälöidyt ratkaisut ovat veto- ja pitovoimaa lisääviä. Niiden tulee kuitenkin tuottaa laadukkaasti ja tasapuolisuuden näkökulmaa kunnioittavasti. Kunnan toimintaa suunniteltaessa ja arkisessa toiminnassa, tätä näkökulmaa tulee aktiivisesti edistää. Positiivisen kuntalaiskokemuksen tuottaminen on kunnan keskeinen veto- ja pitovoimatekijä ja kokemusten aktiivinen hyödyntäminen markkinoinnissa tukee, Hollola on totta-näkemystämme.
Kunnanhallitus lähettää vastauksensa valtuustolle tiedoksi, osana aloitekoostetta.

HOLDno-2025–1094 Valtuustoaloite - Ilmainen uimahallin ja sen kuntosalin käyttö 5. vuosiluokasta 18 vuoden ikään saakka hollolalaisille nuorille
Valtuutettu Hanna Rapatti on jättänyt 22.9.2025 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Hollolan kunta selvittää mahdollisuutensa tarjota hollolalaisille lapsille ja nuorille 5. vuosiluokasta 18 vuoden ikään saakka maksuttoman uimahallin ja uimahallin kuntosalin käytön. Aloitteen perusteluissa korostuvat uimataidon heikentyminen, lasten ja nuorten liikkumattomuus sekä uuden uimahallin avaaman mahdollisuuden hyödyntäminen liikunnallisen elämäntavan vahvistamisessa. Aloitteen tavoite lasten ja nuorten liikkumisen sekä uimataidon vahvistamisesta on kannatettava.
Kunnan palvelutuotannossa maksuttomuus on kuitenkin merkittävä tulonmenetys, joka tulee kattaa muilla tuloilla tai menojen vähennyksillä. Nykyisessä taloustilanteessa koko ikäluokan laajuinen, pysyvä maksuttomuus uimahalliin ja kuntosalille ei ole tarkoituksenmukainen vaihtoehto. Kuluvalla talousarviokaudella uimahallin toimintatuotoiksi on arvioitu 400 000 €.
Uimahallin kertamaksu lapsilta ja nuorilta (4–17 v) on 3, 00 € (sis. alv). Uinnin kausi- ja sarjalipuissa lapsille (5–17 v) on vastaavasti lapsihinnat (esim. 10 kerran sarjalippu 27, 50 € ja 50 kerran sarjalippu 125, 00 €, sis. alv). Uimahallin kuntosalin osalta alennettu hinta koskee 12–17- vuotiaita, ja esimerkiksi kuntosalin kertakäynti on tällöin 2, 00 € (sis. alv). Nykyinen hinnoittelu on siten jo lähtökohtaisesti kohdennettu ja alennettu lapsille ja nuorille. Valtuustoaloitteessa on esitetty, että maksuttomuus ulottuisi myös 18 vuotiaisiin, jolloin kustannusvaikutusten arviointiin täytyy tämän ikäluokan osalta ottaa mukaan myös aikuiskäyttäjille määritellyt hinnat. Tässä valmistelussa laskelmat kohdennetaan 12–18- vuotiaisiin hollolalaisiin.
Kunnassa käytössä olevan väestöaineiston (vuosi 2024) ikäryhmittäisten tietojen perusteella 12–18-vuotiaiden määrä Hollolan kunnassa on n. 2030 henkilöä. Uimahallin osalta talousvaikutus muodostuu ensisijaisesti menetetyistä lipputuloista (ei suoranaisista lisäkustannuksista), koska toiminnan kiinteät kustannukset (tilat, energia, henkilöstö) syntyvät pääosin riippumatta yksittäisestä käyntikerrasta.

Menetys riippuu siitä, kuinka paljon 12–18- vuotiaiden asiakasryhmä käy uimahallissa maksullisilla lipuilla ja kuinka suuri osa käynneistä siirtyy maksuttomuuden piiriin laskentaperiaatteena tässä selvityksessä, on käytetty seuraavanlaista mallia: Menetetty myyntituotto (€/vuosi) ≈ maksullisten nuorten uimahallikäyntien määrä (kpl/vuosi) × keskimääräinen tuotto / käynti (€/käynti).
Hinnoittelun perusteella uimahallin nuorisohinnoittelu on määritelty ikäryhmälle 5–17 v (krt 3, 00 €). Tämän vuoksi 12–17- vuotiaiden käynneissä keskimääräinen tuotto per käynti on tyypillisesti noin 2, 50–3, 00 €/käynti riippuen lipputyypistä (kerta- /sarjalippu). 18- vuotiaiden osalta hinnoittelu määräytyy voimassa olevan hinnaston mukaisesti (aikuishinta), mikä tulee huomioida, jos maksuttomuus ulotetaan myös 18-vuotiaisiin. Alla olevat luvut esittävät suuruusluokan menetetystä tulosta, jos 12–18- vuotiaiden maksullisia uimahallikäyntejä on vuodessa ja keskimääräinen tuotto on 2, 50–3, 00 €/käynti:
• 10 000 käyntiä # noin 25 000–30 000 €
• 25 000 käyntiä # noin 62 500–75 000 €
• 50 000 käyntiä # noin 125 000–150 000 €.

Lisäksi on huomioitava, että maksuttomuus todennäköisesti lisäisi käyntimääriä. Tämä voi kasvattaa muuttuvia kustannuksia (esim. siivous, tarvikkeet, valvonta ruuhkahuipuissa), vaikka pääosa kustannuksista on kiinteitä. Näiden vaikutusten arviointi edellyttää toteutuneita kävijä- ja myyntitietoja ikäryhmittäin sekä arviota kapasiteetista erityisesti ruuhka- aikoina.
Tällä hetkellä uimahallin kassapalveluissa ei kerätä kävijöistä sellaisia tietoja, joiden perusteella laskemia ikäryhmien käyttöasteesta voitaisiin tarkentaa.
Hollolassa on aiemmin tarjottu nuorille maksutonta uimahallia.
Nykyisessä taloustilanteessa aloitteen tavoitetta voidaan edistää kustannustehokkaammin kohdentamalla maksuttomuus rajattuihin ajankohtiin tai toimintoihin, esimerkiksi tarjoamalla viikoittaiset maksuttomat nuorisouintivuorot ja kuntosalivuorot yläkouluikäisille tai laajemmin 12 v. - 18-vuotiaille.
Kohdennettu malli mahdollistaa uimataidon ja liikkumisen edistämisen niin, että vaikutus lipputuloihin on hallittavissa ja toiminnan kuormitus voidaan ohjata paremmin hiljaisemmille käyttöajoille. Valtuustoaloitteen tavoite on kannatettava, mutta esitetyn laajuinen pysyvä maksuttomuus (5. vuosiluokasta 18- vuotiaaksi) ei ole tarkoituksenmukainen nykyisessä taloustilanteessa. Valmistelussa esitetään, että uimahallin ja kuntosalin käytön edistämistä jatketaan ensisijaisesti kohdennetuilla maksuttomilla nuorisovuoroilla tai muilla rajatuilla toimenpiteillä, jotka otetaan käyttöön syyskaudella 2026.
Valtuustoaloitteen tavoite on kannatettava, mutta laaja pysyvä maksuttomuus 5.- luokkalaisista 18- vuotiaisiin ei ole nykyisessä taloustilanteessa tarkoituksenmukaista. Valmistelussa esitetään kustannustehokkaampaa vaihtoehtoa, kuten kohdennettuja maksuttomia nuoriso- ja kuntosalivuoroja, joilla voidaan edistää liikkumista ja uimataitoa hallitusti syyskaudesta 2026 alkaen.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta hyväksyi 20.5.2026 § 69 ylläesitetyn vastauksen valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi. Vastaus toimitetaan edelleen kunnanhallitukselle tiedoksi.

Kunnanhallitus merkitsi 1.6.2026 § 181 vastauksen tiedokseen ja toteaa asian osaltaan loppuun käsitellyksi. Kunnanhallitus lähettää vastauksensa valtuustolle tiedoksi, osana aloitekoostetta.

HOLDno-2026–234 Valtuustoaloite, ympäristöystävällinen ja kestävä palkitsemismalli

Valtuuston kokouksessa 9.3.2026 Perussuomalaisten valtuustoryhmä jätti valtuustoaloitteen Ympäristöystävällinen ja kestävä palkitsemismallista Hollolan kunnassa.
Aloitteessa esitetään, että Hollolan kunta mahdollistaa nimikkopuiden istuttamisen Hollolassa asuvalle, joka edustaa Hollolaa ja menestyy esim. kansallisissa tai kansainvälisissä urheilutapahtumissa tai muuten merkittävissä toimissa. Menestyneiden palkitsemistapana kunta voisi määritellä yhden tai useampia istutuspaikkoja, antaa selkeät toimintaohjeet sekä suositella sopivia puulajeja. Tavoitteena on tarjota

ympäristöystävällinen ja kestävä palkintomalli, joka toteutetaan yhteistyössä kunnan kanssa ja kunnan luvalla.

Ehdotus on, että Hollolan kunta: 1. Määrittelee viheralueita, joille voidaan istuttaa lahja- ja muistopuita. 2. Laatii selkeän menettelyn, jolla seurat ja tapahtumajärjestäjät voivat hakea istutusluvan. 3. Suosittelee paikallisiin oloihin sopivia puulajeja. 4. Määrittää hoitovastuun (esim. 1. vuosi järjestäjälle, jatko kunnan viher- tai metsäsuunnitelmien mukana).

Elinvoiman palvelualueella on laadittu toimintamalli nimikkopuiden istuttamiseksi, toimintamalli liitteenä.

Elinvoimavaliokunta käsitteli asiaa kokouksessaan 12.5.2026 § 87.

Kunnanhallitus hyväksyi 18.5.2026 § 156 esittelytekstissä kuvatun kunnanhallitukselle annettavan vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Kunnanhallitus lähettää vastauksensa valtuustolle tiedoksi, osana aloitekoostetta.

HOLDno-2026–738, Valtuustoaloite - Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman talouden tarkastelu

Valtuutettu Kirvesoja on jättänyt valtuuston kokouksessa 21.9.2026 valtuustoaloitteen koskien varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmaa. Aloitteessa esitetään, että Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman tarkastelun yhteydessä tulisi huomioida myös pidempi aikajänne ja siten, että uusia, väliaikaisia investointeja ei toisaalla tarvittaisikaan. Samalla esitetään, että suunnitelma sisältäisi muitakin säästökohteita sekä mahdollista lisätuloa.

- -

Palvelusuunnitelman tavoitteena on tarkastella palveluverkkoa, palvelutarpeen muutosta, investointitarpeita, käyttötaloutta sekä lasten ja nuorten palvelujen järjestämistä kokonaisuutena usean vuoden aikajänteellä. Suunnitelman valmistelun lähtökohtana on ollut yhdistää palvelutarpeen ennakointi, taloudellinen kestävyys sekä lasten hyvinvoinnin turvaaminen.

Suunnitelma linjaa myös talouden kestävyyttä kuten tilojen käytön tehostamista, tukipalvelujen kehittämistä, kuljetusjärjestelyjen yhteensovittamista, palvelujen organisointitapoja sekä investointien priorisointia. Palvelusuunnitelman ensisijaisena tarkoituksena on löytää rakenteellisia ratkaisuja, joilla palvelut voidaan järjestää taloudellisesti kestävällä tavalla ilman, että kunnan talouden tasapainoa joudutaan turvaamaan yksinomaan veronkorotuksilla.

Kunnanhallituksen 14.9.2026 linjausesitys ei sisällä palveluverkkomuutoksia muilta kuin Koulurinteen päiväkodin lakkauttamisen osalta. Tilaratkaisuja yhdistetään eräiden varhaiskasvatusyksiköiden ja koulujen osalta. Näiden investointien ei voida katsoa olevan aloitteessa ilmaistuja väliaikaisia ratkaisuja.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 18.5.2026 §151 ja 17.8.2026 § 217 asettanut vuoden 2027 talousarvioraamit. Palvelusuunnitelmalla on vaikutuksia talouden tasapainotusvaateisiin, mutta palvelusuunnitelma ei ole se asiakirja, mikä sellaisenaan toteuttaa talousarvion laadintaa tai talouden tasapainotusta. Talouden tasapainottamista tehdään osana talousarvioprosessia ja aloitteessa mainitut vaihtoehtoiset tulot ja menot, sekä verotulotarkastelu on osa talousarvion laadintaa.

Aloite ei anna aihetta erillisiin lisätoimenpiteisiin.
Kunnanhallitus toteaa vastauksena valtuustoaloitteeseen seuraavaa:

Kunnanhallituksen 14.9.2026 linjausesitys ei sisällä palveluverkkomuutoksia muilta kuin Koulurinteen päiväkodin lakkauttamisen osalta. Tilaratkaisuja yhdistetään eräiden varhaiskasvatusyksiköiden ja koulujen osalta. Näiden investointien ei voida katsoa olevan aloitteessa tarkoitettuja väliaikaisia ratkaisuja.

Palvelusuunnitelmalla on vaikutuksia talouden tasapainotusvaateisiin, mutta palvelusuunnitelma ei ole se asiakirja, mikä sellaisenaan toteuttaa talousarvion laadintaa tai talouden tasapainotusta. Talouden tasapainottamista tehdään osana talousarvioprosessia ja aloitteessa mainitut vaihtoehtoiset tulot ja menot, sekä verotulotarkastelu on osa talousarvion laadintaa.

Kunnanhallitus lähettää vastauksensa valtuustolle tiedoksi, osana aloitekoostetta.

HOLDno-2026–737, Valtuustoaloite - Kyläkoulustrategian toimeenpanosuunnitelma 2026–2031

Valtuuston kokouksessa 21.9.2026 valtuutettu Tervala jätti 10 valtuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen "Kyläkoulustrategian toimeenpanosuunnitelma 2026–2031". Aloitteessa esitetään, että Hollolaan muodostetaan yksi oppilaaksiottoalue, jonka avulla oppilaita voidaan ohjata kyläkouluihin tavoitteena 20–24 oppilaan aloittava ryhmä jokaisessa kyläkoulussa.

Esitykseen sisältyy seuraavia haasteita:

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmaan sisällytetty kyläkoulustrategia- aloitetta ja yhtä oppilaaksiottoalue- linjausta ei ole vielä käsitelty valtuustossa, toimeenpanovaiheeseen voidaan siirtyä vasta, kun suunnitelman on käsitelty ja jatkokäsittelyn osalta hyväksytty asianmukaisessa toimielimessä.

Aloite ei tunnista kunnan tulorahoituksen merkittävää alenemaa laskevan oppilasmäärän tilanteessa.

Oppilaan koulupaikan määrittymisen tulee perustua perustuslakiin, perusopetuslakiin ja hallintolakiin, joissa korostetaan yhdenvertaisuutta ja päätöksenteon objektiivisuutta. Perusteena ei voi toimia kyläkoulujen säilyttäminen.

Perusopetuslain 6 §:n mukaan oppilaan koulupaikan määräytyminen - mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

Koulupaikan määrittymiseen vaikuttaa myös useita muita tekijöitä mm. oppimisen ja koulunkäynnin tuki, tuen tarpeet, koulukuljetuksen järjestäminen ja painotetut opinnot.

Opetuksenjärjestäjä voi määritellä opetuksen ryhmäkoot, mikä tarkoittaa enintä oppilasmäärää ryhmässä, mutta ei sitä, että ryhmään pitää sijoittaa kyseinen oppilasmäärä.

Toimivalta opetuspaikan ja esiopetuspaikan määrittelystä on annettu viranhaltijoille.

Mikäli yksi oppilaaksiottoalue tulee valtuustossa hyväksyttyä jatkovalmistelun pohjaksi, päätöksen asiasta tekee sivistys- ja hyvinvointivaliokunta.

Kunnanhallitus totesi 28.9.2026 § 260 vastauksena valtuustoaloitteeseen seuraavaa:

Kyläkoulustrategia on sisällytetty varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmaan kunnanhallituksen päätöksellä. Suunnitelman käsittelyn ollessa kesken, toimeenpanosuunnitelman käsittely on ennenaikaista.

Aloitteeseen sisältyy lisäksi sellaisia ennakolta asetettuja periaatteita ja poliittisia tavoitteita, joiden voidaan katsoa olevan perustuslain, opetuslain ja hallintolain sekä hallintosäännön vastaisia.

Kunnanhallitus lähettää vastauksensa valtuustolle tiedoksi, osana aloitekoostetta.

HOLDno-2025–879, Valtuustoaloite - Maaseutuohjelman päivitys - *valmistelussa konsernipalvelujen palvelualueella*

HOLDno-2026–512, Valtuustoaloite, Vesikansan ikäihmisille maksuton kuljetus uimahallille ja takaisin kerran viikossa- *valmistelussa sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueella*

.